

privrženci. Ako bodemo mi vstali iz našega narodnega spanja, bodejo začele tudi Prusakom trepetati hlače in ne bo jim preostalo druga, kakor biti bolj ponižni in govoriti našo milo slovensko besedo. Toraj Šentlovrenčani, pokažite svetu, da ste Slovenci!

Tiskarna Sv. Cirila naznanja, da že razpošilja II. del »Razlage novega Vel. Katekizma«, spisal kanonik dr. J. Križanič. Oba dela veljata 6 K 30 h, eden del 3 K 20 h.

Društvo »Sava« je izreklo enoglasno svoje ogorčenje nad nečuvnim postopanjem onih slovenskih volilcev, ki so pred kratkim podpirali pri občinskih volitvah na Vidmu znanega ponemčevalca Bieberja zoper slovensko kmečko stranko.

Iz drugih krajev.

Čudež na Trsatu. Sušaškemu »Novemu Listu« pišejo s Trsata: Te dni je došel na Trsat na božjo pot zakonski par s svojim jedinim tri leta starim boleznim detetom, o katerem so zdravniki izjavili, da mu nihče ne more rešiti življenja. Oče otrokov je pred cerkvijo sezul čevlje, zavihal hlače in držeč otročiča v naročju na golih kolenih pomikal se proti altarju blažene Device z gorkimi molitvami proseč, naj Milostna izprosi zdravje jedinemu njegovemu otroku. Ko je oče tretji pot na kolenih obkrožil altar, je dete, ki že več dni ni moglo izpregovoriti, zaplakalo in vskliknilo »Ata!«, iztrgalo se iz očetovega naročja ter pričelo hoditi. Presrečni roditelji so s solzami radosti ostavili cerkev. Šli so z zdravim otrokom domov.

Zenska videla tri stoletja. 800.000 romarjev je obiskalo v preteklem svetem letu večno mesto Rim, da bi se udeležili obilnih milosti, ki jih je kralj vekov tako mnogobrojno delil po svojem vidnem namestniku, slavno vladajočem Leonu XIII. Prišli so romarji iz vseh krajev sveta, romarji tako različni po jeziku, po stanu, po starosti! Toda izmed vseh tisočev in tisočev ljudi jih je bilo le jako malo sv. Očeta enakih po starosti; eden sam pa je bil starejši, eden sam je prekosil sivega starčka Leona po številu let. Bila je to suha, stara ženica iz sabinskega gorovja, torej iz domovine sv. Očeta. Imenuje se Katarina Tanturri. Rojena je bila leta 1798; videla je torej tri stoletja: ob zatonu 18. stoletja je zagledala luč sveta, 19. stoletje je preživela celo, in zdaj je že prestopila v 20. stoletje. Sv. Oče so se jako razveselili, ko se jim je predstavila častitljiva rojakinja.

Švicarska trgovina s sirom. — Znano je, da trguje Švica največ s sirom. V nobeni drugi državi se ga ne pridela toliko, kolikor v tej deželici. Tako je bilo izvedenih iz Švice 1.1899. za čez 40 milijonov frankov sira in sicer v Francijo 11.8 milijonov, Nemčijo 9.9 milijonov, Italijo 4.7 milijonov, Avstro-Ogersko 2.7 milijonov, Združene države 3.9 milijonov frankov. No, v poslednjem času so se začele brigati za živinorejo tudi druge države, posebno Nemčija. Zato je izvoz v to državo znatno padel. Tudi Italija pridela sedaj več sira sama, le na Francosko ga izvažajo Švicarji vedno več.

Letos ne bo manevrov? — Iz Budimpešte poročajo in sicer iz merodajnih krogov, da letos ne bo onih velikih manevrov, kakor so vsako leto, in sicer v gospodarskem pogledu. Bodo pa navadni manevri posameznih vojnih korov. Na Ogrskem bodo letos veliki artilerijski manevri.

Predavanja o zemljedelstvu v vojašnicah so uvedli v Belgiji. — V letu 1899—1900 je bilo 36 tečajev v 22 vojašnicah. Trajali so od početka grudna do konca malega travna in so se uvedli pri vseh posadkah, kjer se je priglasilo najmanj 20 vojakov. Imeli so po dve predavanji v tednu po 6½ zvečer, ko so bili vojaki prosti od službe. Program je bil jako obsežen, toda predavajočim je bilo na voljo dano, izbirati si snov po zmožnostih poslušalcev. Zlasti se

je predavalo o naravi tal, o njih obdelovanju in boljšanju, o setvi in gojevanju raslin, o krmljenju in ravnanju z živino itd. Zraven tega so napravljali tudi izlete na gospodarstva po okolici. Toda, to je bilo v Belgiji, pri nas bi to bilo proti redu in pod vojaško čast!

Društvene zadeve.

Mili darovi za družbo vednega čiščenja župnij: Paka 8 K 72 h, Brežice 34 K 14 h, Podgorje 15 K, Marija Snežna na Veliki 20 K 45 h, Sv. Ana na Krembergu 29 K 20 h, Sv. Janž na Dravskem polju 20 K, Pameče 30 K, Ruše 27 K, Sv. Lovrenc na koroški žel. 16 K, Sv. Duh v Ločah 60 K, Ljutomer 38 K 90 h, Sv. Križ pri Ljutomeru 34 K 10 h, Sv. Anton v Slov. gor. 5 K 60 h, Sv. Rupert nad Laškem 6 K 62 k, Negova 7 K.

Politično društvo »Naprej« v Celju izvolilo si je za tekoče leto naslednji odbor: predsednik g. dr. Karlovšek, podpredsednik g. dr. Ivan Dečko, tajnik g. Ante Beg, blagajnik g. Ivan Likar, odborniki gg.: notar Baš, dr. Vlad. Ravnihar, dr. Juro Virant, Ivan Rebek in Fran Vošnjak.

Za družbo Sv. Cirila in Metoda so darovali trije fantje iz Grušol 8 K. Živeli rodoljubni mladeniči!

Bralno društvo pri Sv. Ani n. K. v Slov. gor. naznanja, da bo na njegovo prošnjo in po posredovanju slav. načelnštva št. Lenartskega okrajnega zastopa gospod deželni potovalni učitelj Jelovšek v nedeljo, dne 24. febr. t. l. po večernicah predaval v drugem razredu tukajšnje šole o živinoreji. Vse gospodarje in druge, ki se zanimajo za povzdigo živinorejstva, uljudno vabi odbor.

Gospodarsko bralno društvo v Kozjem ima drugi redni občni zbor dne 3. marca t. l. v gostilni Fr. Gučeka ob 4. uri popoldne z devnim redom prvega občnega zbora dne 23. decembra t. l., ki se je pred dovršitvijo dnevnega reda zaključil.

Katoliško delavsko podporno društvo v Vitanju sklicuje dne 24. svečana t. l. občni zbor s sledečim vsporedom: 1. Nagovor predsednika, 2. volitev odbora, 3. sklepanje o združenju društva, 4. sklepanje letnega računa, 5. posvetovanje. K občnemu zborovanju vabi vse zadružne ude in neude s spoštovanjem odbor.

Kmečko bralno društvo pri Sv. Križu pri Mariboru bo imela svoj redni občni zbor v nedeljo dne 24. t. m. ob 11. uri predpoludne v gornjih prostorih Kočevarjeve gostilne.

Bralno društvo pri Sv. Juriju na Ščavnici ima svoj redni občni zbor 24. t. m. popoldne ob 3. uri v bralni sobi, ude in prijatelje društva k mnogobrojni udeležbi vljudno vabi odbor. — Gornjeradgona posojilnica je poslala društvu 20 kron, za ta blagi dar izreka v imenu bralnega društva tem potom pristrčno zahvalo odbor.

Kmetijsko društvo za Ptujski okraj, registrovana zadruga. Da se vstreže občni želji knjetskega ljudstva, zbrali so se septembra t. l. nekateri posestniki in so sestavili pravila za kmetijsko društvo, katera pravila so se potem predložila c. kr. okrožni sodnji v Mariboru v registrovanje. Kmetijsko društvo ni konsumno društvo, pa vendar so pravila več mesecev po raznih pisarnah potovala predenj so se odobrila. Kmetijsko društvo ima kot zadruga z omejenim poroštvom namen: 1. kupovati za zadružnike ali posredovati pri nakupu za poljedelstvo potrebnih stvari, bodi si v last, bodi si v skupno rabo, in prodajati ali posredovati pri prodaji teh predmetov za zadružnike; 2. shranjevati, pretvarjati ali prodajati pridelke zadružnikov; 3. snovati naprave, s katerim se povzdigne gospodarska produkcija zadružnikov; 4. priskrbeti v ta namen potrebne stavbe in tehnične naprave. Načelnik zadruge je gosp. Mihael Brenčič v Ragoznici. Prihod-

nji objavimo glavne točke zadružnih pravil, pogoje pristopa k zadrugi itd.

Gospodarske stvari.

Reja pršutnikov.

Smoter prešičje reje je lahko trojni. Jeden se zamore s prešičorejo s tem namenom baviti, da odprodaja takozvane plemene prešiče. Plemeni prašiči so tisti mladi prešiči, kateri so namenjeni za daljno rejo, bodisi resnično plemeno, ali pa pitalno. Drugi se bavi s prešičjo rejo z namenom, dorastle, kar le mogoče velike in rejene pitane prešiče doseči ter jih odprodajati. To rejo zvati moramo pitalno rejo v ožjem pomenu besede. Tretji gospodar se pa ukvarja lahko z rejo tako zvanih »pršutnikov«. Pršutniki so komaj na pol, ali pa toliko ne dorasti, kakor pitani pa ne dopitani prešiči. Oni so pač dobro mesnati, pa ne špehnati, tako da se zamore njih rejo, njih pitanje, bolj po pravici pitanje na meso, kakor pa pitanje na masti imenovati. V najnovejšem času pričela se je pa tudi reja pršutnikov pojavljati. Proda se jih kakor skušnja na vsakem sejmu uči, veliko ložje, in v primeri k popolnoma dopitanim prešičem, tudi veliko dražje kakor poslednje. Zahteva se pa bele, toraj angleške, ali vsaj s temi križane pršutnike: za črne trgovci ne marajo.

Kako prava da je ta reja pršutnikov, ali reja nedoraslih prešičev le na meso pitanih, je lahko umevno, ako se zve, da so oni na našem najpoglavitejšem trgu, na Dunaju, najbolj zahtevani, skozi celo leto zahtevani, in najbolj plačani. Povdarjati pa moramo še enkrat, da se zahteva na Dunaju le bele angleške prešiče, ali pa bele križance, kateri so za to rejo tudi pri sicer jednaki krmi vedno veliko bolj mesnati kakor pa domači. Kako prava, gospodarsko opravičena da je reja pršutnikov, postane pa še umevnejša, ako se pomisli, da je mogoče v tistem času, kateri je potreben za dopitanje doraščenega prešiča na mast, pršutnika dvakrat, da še clo trikrat na meso dopitati, ter prodati. To je pa mogoče vsled tega, ker se zahteva na Dunaju le 25 do 30, ali k večem 70 do 90 kilogramov težke pršutnike. Na to težo doseže se prav lahko z pravo pasmo v treh oziroma v šestih mesecih, medtem ko potrebuje dopitanje doraslega, na mast pitanega prešiča, celo leto, pa tudi še več. Računajmo, da doseže na mast celo leto pitani prešič 170 kg. Prodan po 34 kr. znese 57 gl. 80 kr. Ker se pa v teku leta dva pršutnika lahko doredi, udobi se za obadva res da le 47 gl. 60 kr., toraj 10 gl. 20 kr. manj, kakor popolnoma na mast opitanega, leto starega prešiča. A zato se sme tudi računati, da je pršutnik le polovico tiste hrane potreboval, kakor popolnoma na mast dopitani leto stari prešič.

Pomisli gre pa tudi, da je pri reji pršutnikov denarni obrat za polovico hitreji, riziko za mogoče nesreče za polovico manjši. Vse to pa, toraj veliko manjša potreba krme, veliko manjša postrežba, hitrejši denarni obrat, za polovico manjši riviko za mogočo nesrečo: vse to doprinaša k temu, da se reja pršutniku boljše izplača, kakor pa reja popolnoma doraščenih, ter na mast dopitanih prešičev. Zato smatram za napredek v naši domači prešičjereji to, da so se po nekaterih krajih že reje pršutnikov polotili, in želeči je le, da bi se še bolj razširila. »D. N.«

Somišljenikom: O štajerskih državnih poslancih ne pišemo ničesar, ker tako žele vplivni rodoljubi, dokler se ne končajo vsa pogajanja na Dunaju in sosebno doma.

Loterijske številke

Gradec 16. februar. 1901. 18, 30, 23, 69, 40
Dunaj » » » 82, 4, 43, 2, 12